Anul IV. Nr. 37. Cluj, Duminecă 3 Noemvrie 1929

Taxa poștală plătită în numerar No. 121262/929

3 Lei exemplarul.

Chemarea Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:
Pe un an.....Lei 180·—
Pe un jumătate.an.....Lei 100.—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500·—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDACȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69
ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

Atacurile contra D-lui Vaida-Voevod.

Zilele astea, numele dlui ministru Vaida-Voevod a fost svârlit în circulație politică, brodat de cele mai paradoxale comentarii. S'a încercat de unele cercuri cu cea mai subtilizată rea credință coborârea prestigiului de care se bucură și are dreptul *să se bucure acest rar bărbat de stat închinat în cursul unei vieți întregi aceluiași ideal de servire desinteresată a patriei.*

O anumită presă căreia-i place să se numească democrată, *dar care sare ca mușcată de șarpe când sunt în joc chestiuni de așa zisă „umanitate" sare cu anarhia și comunismul — a dus și mai duce împotriva dlui ministru Vaida, cea mai incalificabilă campanie.*

Deși pare imposibil, dl Vaida a fost și este obiectul de atac al unei bande organizată într'o stranie culiserie, cu cele mai neașteptate și urâte dedesubturi. Rezultatul: tentativa descreerată a goldenbergului, băieșoiul instigat de articolele *demente ale presei amintite „să răsbune morții Lupenilor".*

Față de toate astea complicate și mai mult după alegerea noului Regent Sărățeanu — se impun poruncitor câteva considerații logice.

Dl Al. Vaida-Voevod nu este un om de rând, oarecare. Omul sumbru și hotărât, energetic și clasic în acelaș timp, omul de stat care este Al. Vaida-Voevod poartă aureola unui trecut din care s'a plămădit unitatea noastră națională și înseamnă în contimporaneitatea politică un stâlp pe care se razimă temelia recent zidită a României de mâine.

A fost și este cel mai aprig apărător al libertății individuale, imediat ce-a luat departamentul Internelor a suprimat cenzura și starea de asediu, ne-a dat legea jandarmeriei și a poliției, a întrodus măsuri de occidentalizare a moravurilor bizantine de ieri.

Iar azi, tocmai presa care a țipat mai mult în numele democrației și a libertății, a pornit campania de demigrare a dlui Vaida-Voevod.

E ceva de neînțeles. Absurd. Rușinos. Un joc de camarilă mizerabilă — sau ce? — repulsiv din toate punctele de vedere. Autorii căruia vor trebui, la timp, stigmatizați cu fierul roșu și puși la index ca obiect de dispreț al generațiilor viitoare. Fiindcă numai oameni iresponsabili, pătimași și criminali pot arunca un singur cuvânt de hulă împotriva unuia dintre cei mai buni fii ai acestui popor.

România-Mare numără printre ctitorii ei, fără șovăială pe cel care-a citit în camera magnaților unguri — acum 11 ani, actul ruperii definitive a Ardealului de Ungaria. Și Țara întregită are nevoie azi mai mult ca oricând, de prezența în fruntea ei a oamenilor cu adevărat mari, a caracterelor de fier plămădite în cinste și iubire față de tot ce-i românesc. Ea reclamă printre cei dintâi pe dl Al. Vaida-Voevod. Pentrucă numai așa simte perfect garantat regimul nou de democrație reală, pe care l'am așteptat atâta.

Dl Vaida-Voevod să calce nepăsător deasupra spinilor de polomidă aruncați în drumul dsale de dușmani — sau de așazișI prieteni. Căci îi va zdrobi cu siguranță. Are la spate încrederea și iubirea unei țări care-și pleacă în fața dsale recunoștința. Și jurământul generației tinere că îl va urma întotdeauna. Sunt, dealtfel spinii din drumul dsale, doar spini ... de polomidă, care nu vor putea leza câtuși de puțin un titan.

BAZIL GRUIA.

Intre „este" și „să fie".

De Nae Ionescu, directorul ziarului „Cuvântul".

„Voinicul să fie gata..." Așa cetesc în poruncile voinicului. Nu. Nu e bine. „Voinicul ESTE gata...", — că doară de aia e voinic. Căci dacă nu ar împlini în orice împrejurare a vieții lui anumite îndatoriri, nu ar fi voinic.

De ce spun asta? Pentru ca să fim cu toții lămuriți asupra unui fapt: Voinicul nu se face, el se naște. Fapt fundamental în adevăr, care trădează caracterul de fenomen natural **al „voiniciei".**

Trebue să ne deprindem odată a ne da seama de structura organică și necesară a acțiunilor noastre. Nimic nu purcede din viața și inițiativa noastră; adică nimic trainic. Că suntem cu toții, întru atât întru cât ne încadrăm în realități și întru cât gestul nostru e rodnic, plinitori fără de vrere aproape — a unor imperative cărora nu ne putem sustrage pentrucă fac parte din însăș plănada noastră.

Deci nu „voinicul SĂ FIE...", ci în adevăr: „voinicul este...". Pentrucă în viața națiunii nu este vorba de o normă care trebue împlinită — sub amenințarea unei acțiuni — ci de stări naturale cari nu se poate să nu fie împlinite; în acelaș fel în care o piatră nu se poate să nu cadă, atunci când îi dai drumul din mână.

Să mai stărui? „Este" și „să fie", reprezintă în adevăr două feluri de a înțelege realitățile, — două structuri spirituale deosebite. Cea dintâiu realistă, naturală, necesară, — cea de-a doua idealistă, contractuală, convențională, deci arbitrară.

A organiza mișcarea voinicilor și a sta pe punctul de vedere contractual — convenționalist, e însă contradictoriu. Pentrucă tocmai aci stă valoarea semnificativă a acestei mișcări: în caracterul ei de fenomen natural.

Voinicii nu s'au ridicat nici prin voința, nici prin socotelile cuiva; ci din însăș nevoia organică a masselor de „a simți cotul", de a crea solidaritatea conștientă a nației, singurul isvor natural și dătător de viață pentru indicațiile — cari acestea, da, sunt norme și imperative — cărora trebue să se supună conducătorii.

Dacă voinicii ar fi ideea generală a cuiva, ieșită dintr'o elaborare rațională, din complicate calcule politice, — nici nu ar merita să-i urmărim interesul nostru încordat, nici nu ar îndreptăți nădejdile noastre.

Dar nu e așa. Ridicați în chip spontan din nevoile nației, ei sunt nu rezultatul, ci semnul caracteristic, neînșelător, al lumii nouă care se plămădește sub ochii noștri — adesea neînțelgători, vai! — și care va sfârși prin a ne deslega puterile, întru realizarea virtuților creatoare ale rassei noastre.

NAE IONESCU.

Plebeul rural. ✓

— **Continuare.** —

Intr'adevăr, nimic mai constrangător în circumstanțele actuale ale politicei românești, decât nevoia de a contura precis realitățle rurale, de a realiza concret, prin soluții practice toate problemele ce se înfig în conștiința noastră ca niște piroane aprinse. N'aș îndrăsni să pun pe tapet anumite chestiuni, dacă partidul dela cârmă nu a fost și n'ar fi expresia dezideratelor țărănești.

O grabă dureros de sălbatică mă silește să strig din rărunchi că ceiace este ar trebui să dispară aproape fulgerător, că ceiace menajem și cârpim astăzi nu reprezintă tradiția spirituală a nației noastre și că toate formele culturii și civilizației române actuale sunt sterile forme istovitoare, care distrug originalitatea și elanul creator al poporului acestuia vânjos.

Să vorbim de statul acesta hrăpăreț, pentru care cetățenii nu sunt decât iepuri de casă pentru cele mai năstrașnice experiențe?!

Și de ce oare acest stat care ar trebui să fie expresia vie a configurației sociale reale, este un instrument orb în mâna câtorva căpătuiți, care dictează guvernanților soluții imperative!

Inainte de a formula sumar ce trebuie să se facă pentru pătura țărănească, care este echivalentul statului român întregit și care foarte ușor își poate mesteca fructul iluziilor sale cum a mai făcut-o și în trecut, să arătăm scurt și cuprinzător în ce constă doctrina național-țărănistă.

Doctrina național-țărănismului în cearcă să formuleze sintetic principiul forței naționale organizate îngemănat cu dezideratele reformelor politico-sociale impuse de ritmul veacului. Național-țărănismul fiind un tampon între extreme, este menit să schimbe imaginea societății viitoare, oferind un nou și însemnat capitol istoriei universale.

Această doctrină politică nu are și nici nu trebuie să aibă (lăsăm la o parte opiniile anumitor fanfaroni și maimuțoi ai capitalei) nimic comun cu fascismul mistic care impune individului un stupid conformism de breslă feudală, consolidând mizeria păturii de jos și prostia celei de sus, nici cu democrația liberal-burgheză care pulverizează principiul suveranității grupului, nici cu comunismul radical, ci trebue să prezinte aspectul următoarei schițe reale:

a) Democratizarea reală a vieții publice (democratizare național-țărănistă, nu liberal-burgheză, cum am spus mai sus) în sensul concepției actuale a clasei rurale, care prin forța și numărul său înțelege să-și impună preponderența intereselor sale.

b) Organizația economică a țăranilor sub forma creditului agricol și a cooperativelor de producție și de desfacere a produselor. (Mărirea productivității prin utilaj agricol modern, micșorarea sau desființarea taxelor vamale de import-export asupra obiectelor care privesc economia rurală, etc. Și ca un supliment fiscal numai, să opereze din când în când câte o degrevațiune fiscală prin augumentarea veniturilor statului din intreprinderile sale economice directe". (Ah, statul privit gospodar vor sbiera coterii gazetărești ai capitalei).

c) Raționalizarea muncii agricole prin saturațiunea tuturor forțelor libere în cadrul unor ocupații, morale, normale și productive.

d) Desființarea tuturor impedimentelor morale, naționale și școlare care se opun democratizării (repet național-țărănist) instrucțiunii și educației școlare și anume:

a) *Desființarea* tuturor taxelor școlare pentru copii săraci la toate instituțiile școlare existente.

b) *Desființarea* tuturor examenelor de întrare și ieșire în toate școalele publice și înlocuirea lor cu caziere școlare în care să se consemneze aspectul moral și intelectual al fiecărui ins.

c) *Desființarea* tuturor capacităților care n'au alt scop decât să șicaneez și consolideze prostia și tembelismul candidatului căftănit.

Toate aceste lucruri și altele multe care vor mai turbura conștiința noastră nu se pot impune decât printr'un singur instrument: *forța disciplinată concretizată într'un intervenționism luminat, sprijinit* de puterea creatoare a obștei al cărei instinct generos poate aprecia sacrificiile făcute pentru realizarea idealurilor ei.

Vrem să călărim acest veac nestân geniți de nimeni? Atunci nu ne rămâne altceva mai bun de făcut decât să realizăm integral programul cu curaj și fără menajamente.

Altfel mulțimea anonimă își va mânca fructul iluziilor sale cum a mai făcut-o nu de mult.

Plebeul rural care trăiește muncind din greu, nu-l poți îmbăta cu categorii morale Kantidue.

Scurt și cuprinzător.

PETRE ȚUȚEA.

Note istorice.

Marea şezătoare averescană dela Bucureşti.

Cum se prezintă o defilare în civilie. Averescanismul din Ardeal şi bucătăreasa dlui Prie.

Cluj, 2 Nov. 1929. — Cititorul plin de bunăcredinţă văzând titlurile acestei reconstituiri fidele, va crede că este vorba despre un fapt trecut de mult la dosarul celor îmormântate în abundentul pământ al uitării. Şi va exclama: „actualităţi d-le, actualităţi, ce-mi scrieţi mie aici despre fapte întâmplate în copilăria mea".

Deaceea pentru a evita din capul locului această confuzie ce ar putea lua naştere facem următorul scurt.:

Prolog.

Averescanismul într'adevăr îşi mai târâie brâiele. N'a murit de tot dupăcum socoteau moaşele din această ţară, cari au fost sub popa Lupaş pe vremea când acesta era ministru la sănătate. Ca un om atins de lepră, averescanismul mai trăieşte încă din resistenţa cadavrului viu. Şi în consecinţă reuşeşte din când în când să mai facă câte o şagă.

Revoluţie în paharul cu apă.

Astfel în această lună liniştită de toamnă, gheneralul iritat la nări de praful de puşcă ce venea dela manevrele generale, a încălecat pe Ducipa! (era să zic pe conu Trancu-Iaşi) şi a dat ordin către oastea de golani ca să se prezinte în Bucureşti la numărătoare. Constatând că cu începerea celui de al treilea deceniu din acest secol e mai uşor să distrugi un partid decât să înfiinţeză unul nou, taica Averescu socotit că nu poate muri cu suflet liniştit dacă nu-şi readuce opera la punctul de unde a pornit-o.

Imprejurările i-au fost norocoase şi congresul dela Bucureşti a reuşit să demonstreze că „din nimic, nimic se face".

Cum însă civilizaţia are acest mare merit că reduce numărul proştilor, dar îl sporeşte pe acel al nebunilor „tăicuţu" s'a gândit şi la un pic de revoluţie. Umblând în numele libertăţii după putere generalul „Cioc de Wa-Tă" a însărcinat cu realizarea acestei idei pe amicul nostru politic „Mustolini" dela Ciucea. client al nostru.

Activitatea lui „Mustolini" în vederea congresului.

Ştiţi cu toţi că „Mustolini" este identic cu personagiul care subscrie cu pseudonimul de Octavian Goga. Dlui este autorul celebrului proverb „în această lume este ceva mai de preţ decât omul şmecher; aceasta este, şmecheria".

Onorat de încrederea gheneralului, cavalerul celor treisprezece milioane trecute din cassa statului în portmoneul poetului, s'a prezentat pe furiş în Ardeal spre a convinge resturile aventurei politice din 1926 să participe la congres. Pentru a nu păţi cu urechile ceeace a păţit popa Dăianu cu barba în timpul alegerilor, foştul poet în treburile ministerului de interne a avut grije ca ziarele să nu scrie despre prezenţa lui în vre-un oraş din Ardeal, decât dupăce a plecat într'altul. Astfel când toată presa scria că bietul „Tavi" se află la Cluj el era la Făgăraş iar când lumea îl credea la Târgul-Mureş, dlui se afla la Căhăceni.

In felul acesta Ardealul întreg n'a avut în toamna aceasta altă dorinţă decât să participe la congresul din Bucureşti. Ceeace vom dovedi mai jos.

O bucătăreasă care a rămas... convinsă.

Este vorba despre acea fiinţă care îl face pe d. Prie să-şi lingă degetele când mănâncă tocană de pui. Dumneaei nu putea să rămână nepusă la curent, odată ce era vorba despre fripturi. Şi astfel cu toate că era ocupată cu sosul totuşi a observat că averescanii vreau s'o pună de mămăligă şi în preziua congresului a avut următoarea conversaţie cu o colegă.

— *Intru la răspundere soro. De mâine încolo fac de mâncare pentru d. ministru Prie.*

— *Vai de mine dragă, dă-ţi repede dimisia, că de s'o întâmpla vre-odată săi faci curent la stomac să şti că te-or bănui de complot.*

— *Fugi leliţo că glumeşti. O să capăt şi dicoraţie, ai să vezi. (Atragem atenţia dlui „ministru" Prie să nu mai permită personalului dela resortul dsale asemenea indiscreţii).*

Participanţii ardeleni la congres.

Având în vedere marea impopularitate de care se bucură faptele averescanilor în Ardeal, d. Goga a ordonat ca să participe la congres masse populare cât mai multe.

1. Popa Dăianu massă de 110 kg.
2. Taica Prie, D-zeu să-l ţie că cuvântul din poveste, înainte mult mai este, massă populară de 90 kg.
3. Popa Lupas + Osfadă + una seringă de buzunar, massă de 37 kg. precum şi alte masse mai mari sau mai mici, în total 74 de bucăţi de averescani din tot Ardealul.

(Am uitat aici pe d. Silviu Friptomir, om compus dintr'o bucată pe care la vremea sa „Chemarea" l-a făcut bucăţele).

Cei mai înfocaţi averescani dela congres.

La marea şezătoare dela Bucureşti au participat de altfel şmecheri din toate părţile ţării. Dela Cluj au mers vre-o cinci studenţi dela geografie dintre cari doi erau unguri. Aceştia profitând de ocazia că d. Prie îi duce gratuit până la Bucureşti şi înapoi cu automobilul, au simulat că le place friptura şi astfel au avut ocaziunea de a face o excursie pe Valea Prahovei şi pe Valea Oltului. Unul dintre aceşti studenţi, fiind chemărist, transmite pe această cale mulţumirile sale d-lui Ministru Prie.

O greşeală s'a făcut totuşi.

Căci congresul trebuia să se ţină la Brăila. Căci un student din acest oraş dunărean care avea de mers acasă nu a putut fi dus decât până la Bucureşti. Iar de-acolo a trebuit să-şi scoată bilet pe tren.

Dealtfel zelul averescan de a facilita circulaţia oamenilor prin cuprinsul ţării s'a manifestat în Dobrogea de unde au participat peste o sută de turci cu fes şi cu iatagan.

Aşa încât despre congresul „verişcanilor" se poate spune cu tot dreptul că dacă nu face brânză, face în schimb parale.

Cum a decurs defilarea?

Marile „masse" strânse la Bucureşti au defilat civili înaintea gheneralului întocmai ca soldaţii din opera „Aida". Dupăce treceau prin faţa lui „Cioc, Poc de Vată" cotiau repede pe o stradă laterală şi se reîntorceau de unde au plecat pentru a defila din nou ca averescani nou născuţi prin faţa statului major care-l înconjura pe d. gheneral.

Grupurile de cetăţeni purtau table pe cari se puteau citi inscripţii ca „jos hoţii, jos risipitorii banului public" etc. Când un grup, care avea asemenea table a ajuns la defilare un popă ardelean care era şi el în grup strigă către cel care purta tabla: „Lasă tabla că te vede Goga şi te-a luat mama dracului".

Ce a hotărât congresul?

Participanţii la congres ascultând discursurile oratorilor şi cunoscând slăbiciunea d-lui gheneral Averescu au cerut pentru dânsul „puterea".

Mai departe congresul a hotărât că:

1. „dela Nistru pân' la Tisa, nu-i român ca Bornemisa".
2. că averescanii nu se tem decât de ei înşişi, popa Lupaş numai de D-zeu, iar Dăianu nici de acesta.
3. că părintele Dăianu nu a reprezentat pe Papa la congres, iar bătaia pe care a mâncat-o la alegeri a fost ruptă din raiu.
4. că bucătăresele încă pot face politică dacă politicianii fac bucătărie.
5. că d. Goga nu e hoţ ci milionar depe o zi pe alta.
6. că d. Goga deşi e bărbat de stat, stă acum pe şezut.
7. că întreaga afacere cu congresul s'a întâmplat în anul dlui 1929 şi nu trebue luată în serios.

Final

Azi toţi eroii comediei s'au întors care la vatră care la şatră.

D. Averescu a cerut popii Lupaş să-i facă injecţii.

D. ministru Prie şi-a bătut bucătăreasa.

D. Goga scrie la Ciucea o poezie care se începe cu versul „a fost un vis ori fu aievea"? iar ţara întreagă: *Râde.*

Dr. Ion Seringă.

Campania de răsturnare liberalo-averescană

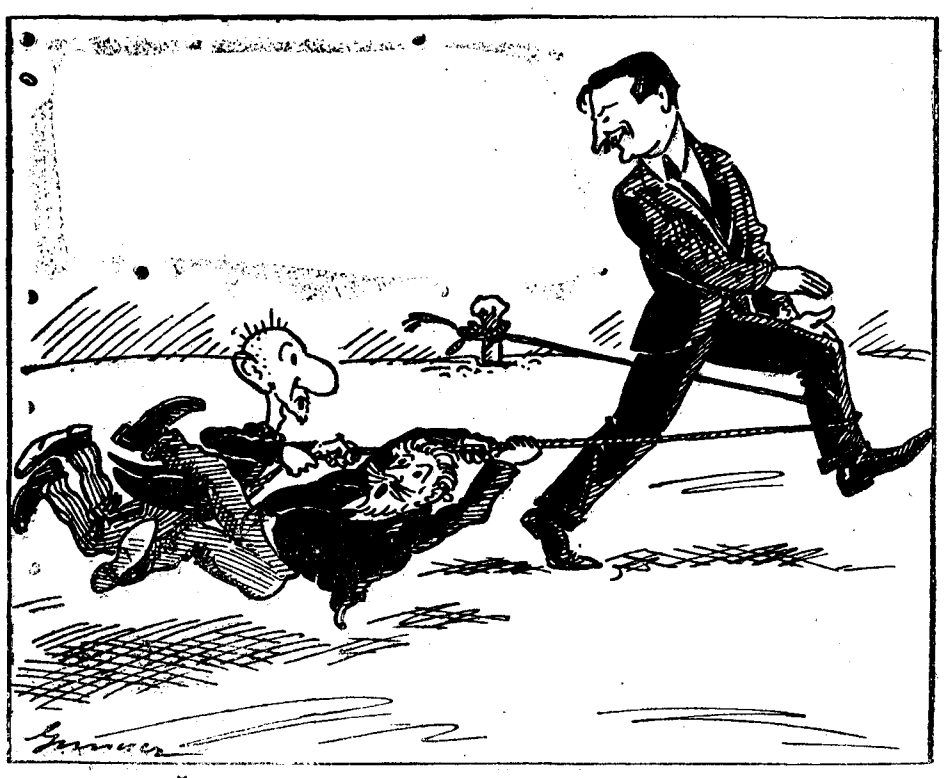

VINTILĂ: Şi noi am vrut să-l trântim pe Maniu!
AVERESCU: Auleo, nasul meu!

Viaţa Clujană

Autobusele

Ele formează aşa numita „specialitate a firmei"; ele sunt acele care completează de minune tabloul general neglijat şi oribil de schimonosit al Clujului întregind totodată şi *tamnesam*-ul ce bântue în toate acţiunile de interes comun dela noi.

Suntem unicul oraş mare din Europa, doar — ce naiba — suntem capitala Ardealului, pe care vitregia sorţii l'a lăsat fără tramway, fără metropolitan..., aruncându-ne în braţele reci ale unor societăţi de transport cu un fel de autobuze, prea maştere intereselor obşteşti.

De vină sunt „părinţii"... oraşului dar de vină e şi populaţia care s'a mulţumit a-şi exprima nemulţumirile sale, în surdină şi preferând a se certa zi de zi cu exponenţii imediat ai serviciilor de autobuze, decât să treacă pela cei în drept reclamând repararea stării existente imposibile cu autobuzele.

Indecenta înfăţişare a autobuzelor, (acum 2—3 săpt. după control mai lasă meargă...) atitudinea personalului, originalitatea stupidă a construcţiei autobuzului, compunerea nemaipomenit de absurdă a liniilor, tariful extrem de exagerat..., ar fi fost tot atâtea motive de reclamat în faţa celor în drept; cari la rândul lor încă n'ar trebui să aştepte ca alţii să le vadă. In felul actual suntem unicul oraş de seamă, centru cultural şi industrial, unde transportul persoanelor să fie impregnat de atâta primitivism ca şi la noi: şi unde societatea de transport, să-şi poată face de cap nestingherită de nimeni, călcând în picioare orice interese obşteşti, care nu i-ar mări venitele.

Considerându-ne de cei mai hotărâţi apărători ai intereselor cetăţeneşti, nu putem trece pasivi pe lângă o problemă importantă ca şi aceasta a transportului persoanelor în interiorul oraşului, lăsată mult timp, la discreţia şi aprecierea unor oameni fără orizonturi şi extrem de materialişti, cum par a fi cei mai mulţi proprietari de autobuze din Cluj. Oraşul nostru „prmus inter pares" în Ardeal nu poate tolera anarchia transportului persoanelor, trebue să apuce cel puţin aceea cale pe care merg şi celelalte oraşe.

Atribuind acestei probleme a transportului intern, rolul sângelui într'un organism; ne-am adunat toate datele necesare unei reclamaţiuni binesuţinute. O vom face de data aceasta în public, începând cu proximul număr al ziarului nostru.

Un fel de ziaristică.

Cetisem mai eri într'un mare ziar din Capitală „senzaţionalul" reportagiu al corespondentului său din Cluj, asupra şi mai senzaţionalei bătăi cu care s'a ales un advocat-liberal în campania de luminare a masselor din jurul comunei Ciucea.

Nu ştim ce intenţii urmăreşte acel ziar prin corespondentul său din Cluj, fapt e că corespondentul e meşter la forfecă. Nu se mulţumeşte însă cu atât, fantazia încă primeşte rol, şi ....„senzaţionalul" este gata. Prea puţin ne-ar interesa toate acestea, da că ele nu ne-ar viza cum a fost cazul din zilele trecute, când a fost o bătaie: unui advocat — poate ceva clienţi — i-au spart geamurile maşinei, ah! autorii?!? se'ntreabă preaînţeleptul corespondent Clujan. Cine să fie alţii? *„voinicii"!!* Acuză sentinţă, şi prostul de interpret al evenimentelor, mai scrie la capătul corespondenţei sale, că spre a stabili cele întâmplate va pleca la faţa locului un procuror şi un jude-instructor!

La ce?! când corespondentul din vorbă, mincinos din năravi, ştie orice ... numai forfecă să aibe multe *„friss'* „ujság"-uri şi fantezia.

Un fel de ziaristică nouă?

Să-i piară şi urma.

Acuma vă cunosc şi asupritorii de ieri? — fraţi plugari!

Când erau la putere nici n'au voit să audă despre voi liberalii şi averescanii; de necazurile voastre — bineînţeles — nici prin gând nu le trecea. Voi fraţi plugari ştiţi bine că în ochii lor voi nu eraţi nimic altceva, decât acea mulţime de oameni, cari să nu ştie ce să facă trebuind numai să-i voteze pe ei ca să vină la putere, şi astfel să vă poată fura şi sărăci după cum au voit ei. Şi când s'au aflat între voi şi de aceia cari nu s'au lăsat amăgiţi de minciunile lor, ci au susţinut sus şi tare că nimeni nu-i dator să facă altfel decât cum îl îndeamnă şoapta curată a sufletului lui, ştiţi bine şi cred că nu aţi uitat într'un an, că ce a fost soarta acelora? Ce să o mai spunem? Voi o ştiţi prea bine.

La alegeri mai simţiaţi şi voi că... guvernele liberale şi averescane nu au uitat de tot că trăiţi şi voi, încolo după alegeri omenia lor se isprăvia imediat.

Şi aşa aţi trăit uitaţi de ei timp de zece ani. In aceste maştere vremuri ei se înfundau la Bucureşti şi de unde le soseau veşti rele, veşti că poporul nu mai poate de sărăcie, mai trimeteau iute o companie de jandarmi pe plasă... Şi gurile amuţeau...

Venit-a odată însă ceasul răfuelii, ceasul când puterea a trecut în mâna acelora, cari v'au fost prieteni, şi tovarăşi de luptă în suferinţa **celor zece ani.**

Asupritorii voştri de mai ieri — liberalii şi averescanii alungaţi dela cârmă s'au retras la vetrele lor bine împodobite şi înfrumseţate din ceeace au şters de ici colea... în cei zece ani. Ruşinaţi... de felul cum au fost măturaţi de puterea poporului prin oamenii cinstiţi ai celor cinstiţi, s'au înfundat pe la băi, pe la moşiile răsărite... ca'n poveşti — de pe o zi pe alta — şi aşa într'o vreme credeam că ţara a gătat odată şi odată cu ei cari ca nişte lăcuste timp de zece ani au mistuit totul ce a fost bun în ţară. Liberalii şi slugii lor: averescanii, cari ca nişte lipitoare nesătule au supt atâta vreme sângele curat al neamului românesc, erau crezuţi de toţi ca şi nimiciţi pentru totdeauna.

Dar! iată-i că ei iară-şi mişună printre voi.

Şi Voi fraţi plugari nu v'aţi întrebat că oare ce să însemne aceasta schimbare la faţă a lor faţă de voi? Nu v'aţi întrebat că de ce vă omoară acum cu dragostea chiar aceia, cari până mai ieri alaltăieri şi vreme de zece ani n'au ştiut decât să vă sărăcească şi batjocorească?

Ba ştiu că vaţi întrebat şi vaţi dat şi voi seama şi aţi înţeles gândul lor necurat! Şi aţi ghicit fraţi plugari că ei acum de aia fug după voi că nu mai pot răsufla din aerul curat al domniei plugarilor prin oamenii lor — cum e azi. Ei mişună prin sate, căci sacii cu bani furaţi pe vremea când domneau, s'au cam subţiat în şolduri, automobilele lor furate s'au cam învechit, roţile s'au cam ros, s'au urât şi de drăguţele lor, şi ar vrea să le schimbe, şi nu mai au din ce, căci astăzi nimeni nu poate câştiga, decât cât şi cum munceşte. De astea le doare pe ei, iar nu de voi.

Vă întreb însă fraţi plugari voi, n'aveţi nici o grijă mai mare decât să purtaţi în spate şi asemenea griji? Ferita-i sfinte! Aveţi voi destule griji! Numai ei nu-şi dau seama nici azi de sărăcia ce au lăsat în ţară, dar când îi vorba de mulţumirea poftelor lor ce le pasă, ei atunci nu cruţă pe nimeni şi nimic. Ei pentru aşa ceva sunt în stare a umbla din sat în sat ademenind pe unde pot şi pe cine pot. Ei pentru îndestulirea poftelor lor sunt în stare să se linguşească şi pe lângă aceia, pe cari până mai ieri alaltăieri nici în seamă nu i-au luat — cum au făcut cu voi — fraţi plugari.

Vedem cu toţii ce greu e traiul azi pe întreg pământul. Auziţi şi voi şi cetiţi şi voi că azi ce greu se trăieşte şi în acele ţări unde nu s'au cunscut cârmuiri blăstămate şi păcătoase cum am avut noi zece ani de zile. Dar la noi? unde între averea statului şi averea celor ce cârmuiau nu era nici urmă de gard? La noi e greu de tot dar cu ajutorul lui Dzeu mergem spre bine.

Roadele binefăcătoare a guvernului de abia un an a dlui Maniu se simţesc în multe cele şi ele se vor simţi mai mult zi de zi.

Numai fiecare să fie la locul său. Cât că liberalii şi averescanii văzând aceasta nu vrea să lase poporul să lucreze.

Când asupritorii voştri de ieri: liberalii şi averescanii acei neoameni, cari v'au dus la sărăcie de unde numai Dzeu ştie cum vă vom scoate, îşi bat joc de satele voastre, necinstindu-le cu prezenţa lor acolo, arătaţi-le cumineţenia voastră prin frumoasa dar usturătoarea lecţie ce Vă sfătuesc să le faceţi: întoarceţi-le spatele şi lăsaţi-i de capul lor. **Spunându-le că voi aveţi şi treburi mai serioase, decât să ascultaţi minciuni.**

Ce să pierdeţi voi vremea ascultând pe aceia cari până mai ieri vă chinuiau trupurile şi sufletele, iar azi nu mai pot de dragul vostru?

Sunt aceia oameni?

Nu sunt oameni!

Omul cinstit — cum e plugarul român nu-şi face de lucru cu asemenea oameni, dacă nu de altceva, dar să nu i se poată spune că: „pasărea o cunoşti după pene, iar omul după prieten".

Prieteni ca liberalii şi slujile lor averescanii să fie ai .....

SANDU BEIUŞANU.

o atitudine periculoasă.

Am urmărit, cu înfrigurare, conferinţa dela Haga, menită să stabilească definitiv cota reparaţiilor pe cari puterile centrale trebuie să le plătească aliaţilor în virtutea tratatelor de pace, prin cari s'a pecetluit actuala configuraţie politică a Europei, — şi mare ne-a fost bucuria când s'a ajuns la acceptarea planului Young de către Germania. Le părea atunci că celelalte state debitoare vor lua pildă dela politica marelui Streseman, care a înţeles că numai dupăce ţara lui îşi va lichida complect obligaţiile externe, numai atunci va putea cere, cu fruntea ridicată, locul ce i se cuvine în aeropagul popoarelor europene... Şi pentrucă acceptarea planului Young ingreună peste măsură bugetele statelor succesorale o primă observaţie a specialiştilor a fost că trebuie să se stabiliască definitiv cota despăgubirilor ce trebuie să presteze Ungaria, Austria şi Bulgaria statelor invingătoare pentru ca acestea să iasă cu un sold creditar în favoarea lor.

In acest scop au fost convocate, la sfârşitul lunei trecute, la Paris, puterile interesate. Bunele lor intenţii au fost dela început spulberate de atitudinea întransigentă a Ungariei care caută, cu toate mijloacele posibile, să zădărnicească conferinţa, hipnotizată de himera unei apropiate revizuiri.

Vecinii noştrii din stepă au depăşit măsura... Căci dupăce zece ani au fost păsuiţi, pentru a-şi reface economia naţională, — care nu credem să fi fost mai zdruncinată decât a multor ţări învingătoare, pe teritoriul cărora s'a purtat o bună parte din răsboiu, — dupăce, profitând de unele simpatii ce le mai aveau în Occident, — au încercat toate contrabandele şi au falşificat toate monedele stabilite şi revalorizate, pentru a arunca apoi pe piaţa un pengoe transfuzionat, — ungurii refuză acum lichidarea obligaţiilor ce decurg pentru ei din tratatele de pace!

Unde e cavalerismul poporului lui Arpad atât de strident trâmbiţat prin saloanele marelor capitale? Şi oare ce valoare are pentru el figura patriotului Gametta care în momente de grea restrişte, a demonstrat lumii întregi înalta valoare morală a poporului francez care a strâns mai repede decât se credea aurul cerut de cancelarul de fier, într'o vreme când Parisul venia de uralele armatelor germane cari îşi creaseră, la Versailles, un împărat.

Nu putem cere însă dela vecinii noştri ceeace bunul lor simţ nu poate da!

Constatăm numai că opinia publică mondială e profund scârbită de intransigenţa Ungariei şi că presa întreagă s'a ridicat contra planurilor meschine ce se servesc la Budapesta pentru învrăjbirea spiritelor tocmai când ideea unui Eden paneuropean fâlfâia deasupra continentului nostru.

Atitudinea Ungariei o socotim periculoasă! Deaceea puterile aliate, înfrăţite sub ploaia de oţel a tranşeelor, trebuie să găsească modalitatea de-a rechema la realitate poporul maghiar.

E un drept al învingătorului pe care nimeni nu-l poate contesta.

Drăuşan Corneliu.

Adânc întristata familie a fripturiştilor vesteşte cu buzunarele îndoliate că cea mai bună magazie falit cotidiană, devenit deci săptămânală a lor

„BIRUINŢA"

(FRIPTUINŢA — CHINUINŢA)

atinsă de necruţătoarea boală: *„impopularitas et murdarias insanabilasque imbecillitas politicas"* şi-a dat duhul înapoi, Tatălui ei creiator: *Ogoga.*

Pe urma acestei înfiorătoare pierderi, noi fripturiştii adânc zdrobiţi, cerem iertare tuturora pe cari i-a ajuns balele noastre şi rugăm să ni se permită să... „revizuim" (?!) tot, ce am scuipat. Implorăm generaţiile viitoare să nu ne urmeze căci chinurile noastre sunt fără de margini.

Defunctei noastre magazii, care trebuia să ne aducă o nouă biruinţă murdară şi care ne-a lăsat în drum, noi totuşi îi vom face funeralii încredinţând aranjarea ei vestitei Case de *„pompess funebress"* Dicucu-cucucu-cucucu şi îngropându-o spre vecinică odihnire pe pământul ei de naştere *„Banca Agrară"*. Cei cari ne compătimesc în tragedia noastră, în semn de doliu să ne dorească ce vor.

Cluj, Octombrie 1919.

Silviu Friptomir,
bunic.

Tavi Broscoiu,
Lăzăruţ Chimilă
Gabonás Vasi Osfadă
Goldi Loci
Un director „agrară" păcălit
Onisifor Speriatu
Ţiganu Chimistu
Hondoss Lisandru
Octi Ptie, gubernator averescân din Ardeal.
Marţian Măgăruţ, fost fost,

şi încă alţi doi, adică noi partidul „popular" (între noi) din Ardeal.

Fie-ne suferinţele uşoare, — şi iertarea păcatelor noastre fără margini. Amin!

Conferinţa dlui Nae Ionescu.

După cum am anunţat în numărul trecut dl Nae Ionescu, directorul „Cuvântului" a fost învitat de Episcopia ortodoxă la Cluj, ca în cadrul unui concert religios să ţină o conferinţă. Domnia sa a sosit la Cluj în 28 Oct. dimineaţa şi a conferenţiat despre „Renaşterea ortodoxă".

Numele dlui Nae Ionescu a atras un public foarte numeros şi select care a avut ocazia să asculte încordat o expunere lapidară, profundă şi de actualitate.

In conferinţa dsale dl Nae Ionescu pleacă dela ideea de bază că în viaţa noastră politică se găsesc corespondente ale religiei noastre. Influenţele de ordin religios se resimt în mod constant şi asupra vieţii de stat.

In altă ordine de idei conferenţiarul se ocupă de deosebirea dintre tinerimea ardeleană şi cea din vechiul Regat. Deosebirea o găseşte în faptul că tineretul ardelean este democrat pe când cel regăţean, nu. De fapt ardelenii şi regăţenii sunt uniţi mai de grabă prin durere decât prin cunoaştere reciprocă.

In urmă într'un cerc restrâns de prieteni dl Nae Inescu s'a întreţinut asupra diverselor probleme la ordinea zilei.

Inainte de plecarea din Cluj dl Nae Ionescu a binevoit a scrie special pentru „Chemarea" articolul pe care-l dăm în fruntea ziarului nostru.

Un glas din public care se ridică împotriva neruşinărilor Popeştelui.

Primim la redacţie o scrisoare a unui tânăr advocat din provincie — care înfierează cum se cuvine minciunile ziarului „Universul". Il dăm mai la vale pe scurt:

Intre aceştia număr şi pe Dl Stelian Popescu. Dela o înălţime pe care nici un merit şi nici o jertfă, nu i-o îndreptăţesc, sfidează lumea nouă, democratică şi într'o postură de prost gust face declraţii teatrale de *„dalorie şi dinasticism"*. „Moriamur pro Maria, Regina Nostra" aşa termina articolul politic, dus cu emfasă crescândă în nr. 241 al „Universul"-ului din 18 Octomvrie.

Dar cine i-o cere? Şi ce momente nefaste ori eroice, pretind aceste espectorări, cari manifestate când nu trebue, devin direct ridicole. Şi încă în ce atmosferă de gălăgioasă drapare cu jertfele alor 800.000 morţi pentru patrie.

Lasă Popescule eroii în nemuritoarea lor pace şi drapează-ţi crezul cu balivernele de natura insipidă că „ne ofiţii puterii" desrobiţi de dta şi consoţii sunt „nişte minori la viaţa liberă", cari „nu au contribuit cu nimica la realizarea visului secular".

Noi, aceşti modeşti cetăţeni, adânc iubitori ai Dinastiei şi ai patriei, suntem convinşi, că în ceasuri grele şi de cumpănă nu aceia cari fac declaraţii patetice, vor sprijini şi apăra ţara şi tronul, ci aceia cari iubesc patria pentrucă ea e leagănul şi mormântul lor, şi înţeleg să moară pentru salvgardarea intereselor vitale ale neamului, pentrucă în ele află în tăcere, tot rostul existenţei lor trecătoare.

Dr. I. B.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Film politic.

In sfârşit, s'a făcut. S'a comis maa-area adunare averescană de Duminecă. Succesul a fost formidabil. Singur gheneralul a dat doar toate ordinele. Cele două comisii — cea de încartiruire şi cea de poliţie — s'au plimbat succesiv timp de o oră, schimbându-şi costumele în interval de câte 15 minute. De aici şi ordinul textual a gheneralului: ...

...„pe toată lungimea coloanei, — (aproximativ 10 kilometri, în 4 ore de defilare) va fi ordinea cea mai desăvârşită, pentru a se arăta lumii, disciplina membrilor partidului poporului din Capitală şi din ţară".

Extraordinar. O coloană de 10 km. Vârful în capitală şi coada la Arad. Calculul marelui stat major, Coloana de 16, ca la asalturile din 48. Rânduri îndesate. Trei oameni pe 2 metri cubi. Şi aceasta timp de patru ore. Face un aproximativ de 500 de mii de oameni. Cu saluturile celor ce n'au putut participa, cu tot. De aici şi faţa candidă a gheneralului în tot decursul defilării, care spune-se n'a durat mai mult de o oră şi 5 minute, precum şi nerăbdarea marelui stat major de 45, de a veni din nou la putere, pentru a se împrospăta din fondurile secrete.

Un martor ocular ne spune că dl Goga, cel mai original Muciolini român, era călare pe vorbă şi ţinea frânele puterii din nou în mână. Gurile rele mai spun că poietul dela Ciuce de necaz ar fi comis şi o odă, închinată celor 500 de gură-cască — cvartiruirea şi politica adunării — cari au defilat demonstrativ în mod alternativ şi cu costumele schimbate, în ordine inversă, ca lumea să nu-i recunoască.

*

Cu toate acestea adunarea averescană a fost un rahat pe lângă drumul triumfal al partidului liberal în Ardeal, fapt care a constrâns pe dl Duca cas ă nu se mai obosească deageaba, ci să se reîntoarcă la centru, unde fabrica de sfori Ştirbei îi reclama prezenţa, lucru ce dsa l-a executat imediat după adunarea dela Oradea, trimiţând în locul dsale pe un alt membru fruntaş al partidului, pe dl Ţipăianu, şeful câtorva duzini de organizaţii liberale inexistente.

Cele două adunări de sub obladuirea rotofelului domn Ţipăianu au fost în notă. „Oameni mulţi" vorbă multă şi speranţe mari. Şi vorba fiţuicii liberale din Cluj, Naţiunea, era ca în vreme de răsboiu. Surle, ţimbale, muzică, vorbe, etc. Lipsiau numai conducătorii de pe metereze. Altfel lumea ar fi dat buzna puterii. Şi ce fericire pentru dl Vintilă Brătianu.

CRONICAR.

Dl. Vinţilă Brătiann a vorbit

Scrisoarea adresată de şeful partidului liberal d-lui gen. Moşoiu cu ocazia congresului dela Oradea

De când a fost ales membru al Academiei Române — dl V. Brătianu ne dovedeşte pe zi ce trece justa alegere ce au făcut-o membri înaltei instituţii în persoana dsale. Zilnic prin vorbe şi scris dsa e cuprins de o frenezie retorică de telegraf cu sincope gramaticale şi diformităţi de abecedar, cu un dialect paşoptist vrednic de un „partid istoric" — face educaţia cetăţenească în toate colţurile ţării. Personalitatea ferită de lumină a fostului vistiernic se evidenţiază de câte ori e necesar, ca o solidă garanţie de ilaritate silind pe alţii să asculte fericitele inspiraţii ale întunecatei sale figuri.

Dl V. Brătianu e bătrân şi cine nu ştie cât de rele sunt capriciile bătrâneţii. Fiecare bătrân se crede absolut util şi vrednic de a schimba cursul evenimentelor, el e terorizat de ideea fericirii a lor săi simţind instinctiv că lăsând o clipă frânele din mână totul conspiră în contra lui. E rea într'adevăr bătrâneţea şi rău e să te mai cheme şi V. Brătianu şeful unui „partid istoric". Păcatele bătrâneţelor sunt mari şi te împiedecă să fii o personalitate omniprezentă şi omnipotentă. Deaceea dl V. Brătianu cu picioarele aşezate pe cărămizi calde înfăşurate în saci de cânepă ermetic instalat în foişorul bătrâneţii sale îşi diluează gândirea diformă într'o proză plină de calităţile întunecatei sale fiinţe şi presărată cu cele mai autentice bucurii ilariante.

Dl V. Brătianu e om păţit şi a văzut mute în viaţă. Dsa ştie bine ce înseamnă o vorbă spusă la inima omului deaceea face din Oradea — adecă din stomacul dlui gen. Moşoi — centrul de gravitaţie al politicei liberale. Exaltarea ambiţiilor provinciale e o armă sigură pentru cucerirea simpatiilor. Ştie dl Vintilă din bătrâni că la strâmtoare descinzi la Mizil plin de entuziasm pentru civilizaţia locului şi simpatia unanimă ţi-e asigurată. Şi mai ales acum în neagră opoziţie dl V. B. se crede îndreptăţit să obţină aprobări unanime. Căci mirarea dsale e fără margini de faptul cum o ţară poate fi fericită fără ca dsa să fie la cârmă. Dsa e nedreptăţit de vitregia vremurilor căci temperamentul dsale e din cele mai curioase. Dl V. Brătianu are iluminaţii puternice de o sinistră convingere. Când e la guvern nu e ocazie să ne spună „că 'n ţară e ordine" că „viitorul ţării e asigurat", că „prosperăm" pentru ca a doua zi căzut dela guvern să i se facă tot negru în faţa ochilor să vadă anarchie şi ruină. Inconjurat de medicii curanţi dl V. Brătianu veghiază neîncetat la căpătâiul ţării simţind în sânge imperativul tradiţiei.

In scrisoarea sa nu uită să ne amintească de evenimentele cari stârneau entuziasm pe la 1870 în adunările patronate de Cataţavencu. Sufletul altor vremi vorbeşte în dsa când debarcă la noi diluat prin scrisori simbolice învestite cu sigilul centrului similar hârtiilor lui Agamiţă Dandanache.

In frica lui senilă îşi mărturiseşte indignarea pentru cei cari au cutezat să evadeze peste zidurile chineze delimitate de dsa activităţii economice, închipuindu-şi puhoiul nenorocirilor revărsându-se tulburător asupra ţării. De aceea vrea să solidarizeze cu sine naţia prin ridicări de mâini, prin jurăminte mexicane şi regretă mult că nu-şi poate ţine „făgăduiala" să asiste la aldămaşul jurământului ridicându-şi în sus mâna păroasă ca un steag negru de doliu. Dar totuşi dl V. Brătianu e fericit, scrisoarea îi va fi citită şi ţara va judeca. El va sta şi mai departe în foişorul bătrâneţii sale cu picioarele pe cărămizi încălzite, învelit în palton şi aşteptând. Isi va mângâia din când în când pletele ninse „în interesul obştesc" şi ca alţi bunici blânzi şi cuminţi va fi cântat de poeţii săi de casă în idile savuroase. Iar mai târziu va chibzui şi-şi va aduna scrisorile sale în volum pe cheltuiala statului — ca operă naţională — şi ca model de veche înţelepciune. Până atunci respiră bucuria clipei închipuindu-şi pe dl General Moşoi citindu-i răspicat cuvântul şi cu aprobarea încruntată a lui Jupân Dumitrache îşi va zice în sinea sa:

— Rezon şefule.

Dl Teianu, secretar general al Ministerului de Finanţe la Cluj.

In ziua de 26 Octombrie a. c. Dl Teianu, secretar general al Ministerului de Finanţe a făcut o vizită oraşului nostru. La gară Dsa a fost întâmpinat de notabilităţile oraşului în frunte cu Dnii Emil Haţieganu, vicepreşedinte al Camerei; V. V. Tilea, deputat; Dr. Tarţa, administrator financiar, etc.

Descinzând la Administraţia Financiară Dsa a rămas plăcut impresionat de munca ce se depune în aceasta instituţie sub conducerea actualului ei titular. Dsa s'a interesat în deosebi de lucrările făcute în vederea încadrării pe care a promis că va soluţiona-o cât mai echitabil posibil şi a declarat ,că se va ţinea în viitor seama de avansările funcţionarilor merituoşi cari cu drept cuvânt se simt neîndreptăţiţi de vitregia cu care au fost trataţi până acum.

Ţinând seama de situaţia financiară a Judeţului nostru, expusă într'un raport detailat de cătră Dl Dr. Tarţa, prin care se arăta situaţia tristă ce dăinueşte la noi din cauza că Fiscul nu-şi poate achita la termen creditorii, Dsa a dispus ca pe viitor să se primească dela Bucureşti acreditive lunare de 20 milioane lei cu ajutorul cărora se speră că vor fi satisfăcute la timp toate necesităţile.

A urmat apoi un banchet la restaurantul New-York, dat în cinstea înaltului funcţionar unde a fost călduros salutat de cătră Dl Romul Boila, senator, care a arătat încrederea ce-o are Ardealul în munca cinstită şi rodnică ce se depune actualmente la Ministerul Finanţelor, după care Dl Teianu a plecat spre Bucureşti.

Ţinem să subliniem şi cu această ocaziune părlnteasca atenţiune ce-o acordă Dl secretar general Teianu judeţului nostru şi bunei lui funcţionări din punct de vedere financiar precum şi străduinţa de-a încredinţa posturile de conducere unor oameni cu o pregătire corespunzătoare funcţiunilor ce li s'au încredinţat.

Se pare că vremea satisfacerii moralei publice a început!

Ajutor pentru Catedrala gr. ort. din Cluj.

Suntem informaţi că în urma intervenţiei directe a dlui ministru Vaida-Voevod s'au asemnat zilele acestea 3 milioane lei ajutor pentru clădirea catedralei gr. ort. din Cluj.

Către cetitori.

Abonaţii nostri, sunt rugaţi a-şi anunţa schimbarea adresei prin telefon la Nr. 10—86, (administraţia ziarului nostru) ori printr'o cartă postală: Administraţia Ziarului „Chemarea" Str. Regina Maria 19. Aceasta pentru ca expediţia ziarului să nu sufere, şi pentru ca abonaţii nostri să poată primi punctual „Chemarea".

Dr. MARIA BULGARU, specializată în gynecologie şi obstetrică consultă în fie ce zi dela 1—3. Luni, Miercuri şi Vineri 1—5 în Str. Bob 4.

Scrisori dela Redacţie.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

D. Achindin Pensionatu. com. Dreapta jud. Stânga. Faci o prostie şi ea ţi se sparge în cap chiar atunci când nici nu te-ai aştepta. Exemplu tipic e cazul pensionarilor de pe urmă. N'ai auzit cum ţipă presa ungurilor dela noi? că vezi Doamne cu ocazia pensionărilor în curs, aproape toţi cei ce pleacă din slujbele din Ardeal sunt unguri? Acum plătesc ungurii deveniţi minoritari prostia statului maghiar depe vremuri care n'a angajat şi români în serviciile sale. Dacă era corect, azi atunci n'ar pleca în pensie numai unguri — în mare parte —, ci şi câţi-va, dintre aceia cari pe atunci erau simpli: „Büdös ... Aşa se'n tâmplă însă decâte ori stânga nu ştie ce face dreapta.

D. Roşu Ian. Lococluj şi Borsec. Credeţi că noi trăim izolaţi cu părete chinezesc? Mare greşală! Noi auzim şi vedem toate, dar vezi în lipsă de dovezi nu le prea putem divulga. Noi încă am prins de mutările în perspectivă, ce se vor face pela Administraţiile financiare şi ni-e groază că ne Vei fi luat dintre clienţi şi vai de capul nostru. Dacă va fi vorba de mutare, dă-ne de ştire şi noi mai ales însă eu subsemnatul Tutankamen Tutankamen jur pe umorul meu reuşit şi nereuşit că voi interveni să nu te mute ..... aproape!

D. Delalugoj, com. Chiarînlugoj Spui drept că şi eu m'am mirat că unde aţi ajuns! Trebuie că Lugojul o duce rău de tot dacă acolo anchetele de incorectitudini se încredinţează şi inginerului Silvic Harnagea mutat dela Beiuş la Lugoj pentrucă la Beiuş a venit sărac şi... n'a mai plecat sărac, deşi n'a stat acolo decât 2-3 ani! Dragă nici inginerii silvici să nu privilegieze de zicala: *„ca'n codru",!?* Atunci la ce mai bun această zicală?!!

D. Terentie Papuc. com *Revoluţia de glumă.* Dta zici că ai îmbătrânit fără a lua parte la vre-o revoluţie? Nu-i nimic. Tătucu Averescu fiind binebătrân iară-si preferă jucăriile. Are un bufon bun pe Tavi, care-l, distrează de minune. Acum mai pe urmă s'au înţeles că se vor juca de-a reboluţia. Guvernul s'a speriat rău, şi spre ai face imposibili a mobilizat... grădina de copii No. cutare din Bucureşti, care va face contrareboluţia averescană. Intre atâtea griji mari cu cari se luptă ţara îţi prinde bine şi câte o comedie, chiar şi de nu-i nu ştiu ce reuşită. Vă să zică nu ştiai că şi politica îşi are comediile sale şi bufonii ei? Aşa-e! frate Papuc. Are!

D. Stahie Şmecheru. Eu le-am sugerat idea. Da este absolut exact. Le-am spus şi ei s'au şi dus. Precis nu ştiu la care ştiu că de fapt proprietarii de autobuze au trecut pela toţi cei îndrept, cerându-i să li se aprobe să umble de acum în oraş numai cu trei roţi la maşină; Uşierul dela cei îndrept mi-a spus că cererea lor susţinută cu aceea că acum un autobuz nu câştigă nett nici o sută de mii de lei la lună, n'au de unde să întreţină patru roţi la autobuze, şi deci să umble de acum înainte numai cu trei roţi, a fost aprobată! Să ştii că eu mă bucur de asta, căci Dta poate nici nu ştii câţi streini chiar şi americani au venit anume la Cluj să vadă cum *nu-i* permis să se facă transportul persoanelor într'un oraş, dar de acum înainte!, când cei în drept *poartă atâta grijă*... când intereselor obşteşti, când...

D. Znopială János. com Magyarverjed. Ce este deosebirea intre un ungur minoritar din România şi unul majoritar din Ungaria? Uite: Dacă un ungur dela noi face o prostie, şi un român îi anticipează vre-o palmă dintr'o condamnare sigură de câţi-va ani, acela îşi va pierde desigur postul. In Ungaria? Omul bătăii legiferate a fost avansat ministru de războiu. Şi nu uita că n'a prevăzut decât dela 25 la 60 de lovituri. Dar de prevedea zicem 1000 de lovituri pentru un animal mai mui mult sau mai puţin inteligent cum este apreciat „omul" în Ungaria? Te pomeneşti că ajungea!... Legea lui Gömbös cu bătaie e drept are şi laturi frumoase şi anume: *când dobitocul* (înţelege „omul" pe care-l baţi) *nu poate răbda toate loviturile la care a fost condamnat căci o lovitură în plus i-ar periclita viaţa,* atunci restul de *bătaie o poate transforma în închisoare de o lună* à **„bâta".** Zici că nu crezi astea? Fă-te român, şi dute în Ungaria; suflaţi nasul cu stânga, ori afirmă că eşti minoritar o să te convingi... Şi dacă vei scăpa cu viaţa dela bâte, putem să şi vorbim.

Redactor responsabil:
Dr. A. T. MUREŞAN

Tipografia Naţională S. A., Cluj, Str. Regina Maria No. 36.